No. 1520 Zaterdag 15 Februari 1913. **30ste Jaargang.**

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.

BUREAU VAN DIT BLAD
Waterkant No 4, Overzijde.
DRUKKER: B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

HET DEBAT.

De Heer WINKEL heeft gezegd, dat bij aanneming der subsidieverhooging de Katholieke scholen nagenoeg geheel door den Staat zullen worden bekostigd.

Maar ZEd. zegt het niet alleen, hij haalt ook cijfers aan om het te bewijzen. Luister slechts.

„Volgens den Gouverneur zou de nieuwe verordening onmiddelijk na hare inwerkingtreden f45.410 kosten. Indien deze berekening eenige beteekenis moest hebben, dan ware voor het onderwijs het in behandeling zijnde ontwerp absoluut van geen belang. Er is toch beweerd, dat de klassen te groot zijn en dat het belang van het onderwijs vordert, dat zij kleiner zullen zijn, met andere woorden er moeten meer leerkrachten worden aangesteld. Als er nu geen meerdere leerkrachten kunnen worden aangesteld, zooals de berekening van dat Minimum doet vermoeden, dan beteekent dit ontwerp absoluut niets voor het onderwijs, maar zou de strekking slechts zijn, wat meer geld aan de Missie te bezorgen. Ik erken, dat het eenigszins moeilijk zal gaan, om in een korten tijd, alle onderwijzers van de hoogste rangen, waarvoor subsidie genoten kan worden te hebben bij het bijzonder onderwijs, maar waar nu de 2de klasserang bij aanneming van dit ontwerp gemakkelijker te behalen zal zijn, zou het mij niet verwonderen, wanneer de onderwijzers dien rang veel eerder halen, dan men nu wel vermoedt, en dat zal dan aan de Kolonie kosten niet minder dan f80.740, wanneer er niet meer leerlingen op de verschillende scholen komen."

Een wondere rekenkunstenaar is de Heer WINKEL!

Hij ontdekt overal fouten en onjuistheden.

De geheele wereld is, in den gedachtengang van ZEd., vol bedriegers. Niemand kan meer vertrouwd worden; een ieder moet worden nagerekend. Verbeeld je, de Gouverneur beweert, dat na de subsidieverhooging f45.410 aan de Bijz. Scholen moet worden uitbetaald; de Heer WINKEL rekent Z.H.E.G. na en komt, zoo waar, tot bijna het dubbele van dit bedrag, tot eventjes f80.740.

Het kleine bedrag van den Gouverneur is een groot bedrog. Den Kol. Raad wordt eenvoudig maar wat wijsgemaakt; als der Roomsch Katholieke Missie maar meer geld kan worden toegestopt. Dát is de eigenlijke strekking van die subsidieverhooging.

Wat 'n geluk toch, dat zulk een bedriegerij van onzen eersten Magistraat nog bij tijds ontdekt is en door de wijsdoende Vroede Vaderen kon voorkomen worden!

Als leerling van de Bijzondere School hebben wij vroeger ook rekenen geleerd; niet veel natuurlijk, hoe zou dat kunnen op een Roomsche School! maar toch genoeg om den Heer WINKEL in zijn berekeningen te kunnen volgen.

De opgave van den Gouverneur is het werkelijke subsidiebedrag, dat onmiddelijk na de inwerking-treding der goedgekeurde Wijziging had moeten uitbetaald worden aan de Bijz. Scholen. Het is het minimum-bedrag, dat wil zeggen het minste, daar de subsidies der volgende jaren iets hooger kunnen loopen. Het berust op den tegenwoordigen toestand van het Bijz. Onderwijs en werd berekend naar het aantal thans schoolgaande kinderen, het getal onderwijzers op dit oogenblik aan de Bijz. Scholen werkzaam, en de aktes van bekwaamheid waarover zij op dit tijdslip kunnen beschikken.

Die f45.410 worden door den Gouverneur *minimum*, het minste bedrag geheeten, omdat het subsidiebedrag ieder jaar vermeerderen kan, naargelang, er meerdere kinderen school gaan, meer onderwijzers geplaatst kunnen worden, of hoogere rangen van bekwaamheid worden bereikt. Het R. K. Bijz. Onderwijs leeft, en moet daarom natuurlijker wijze groeien, toenemen, en naarmate van dezen groei, van deze vermeerdering en uitbreiding van het Onderwijs, moet ook de subsidie vermeerderen om in dezelfde verhouding te blijven steunen als door de wet bepaald is.

Het minimum-bedrag was het eenige bedrag dat redelijker wijze door den Gouverneur genoemd kon worden, omdat dit steunt op den *feitelijken toestand* en het bedrag is, dat als onmiddelijk gevolg van de subsidieverhooging zal worden uitbetaald. Daarover moet dus de Raad gehoord worden. De Raad kon toch moeilijk gevraagd worden te stemmen over een bedrag dat *niet* wordt uitbetaald. Daarbij, bij eventueele vermeerdering van subsidie wordt dit bedrag jaarlijks op de Begrooting gebracht, ter goedkeuring van den Raad.

't Ging hier over het beginsel van vermeerdering en het begin der vermeerderde subsidie, dus over het allereerste bedrag, over het minimum.

Het noemen van dit minimum beteekent dus volstrekt niet, dat er geen meerdere krachten kunnen worden aangesteld, maar beteekent alleen, dat dit bedrag berekend is naar den maatstaf door de Wet zelve aangelegd overeenkomstig den op dit oogenblik werkelijken toestand van het Bijz. Onderwijs.

Hoe is het dan mogelijk, dat de Heer Winkel tot een veel hooger bedrag komt, tot bijna het dubbele, tot f80,740?

Wel eenvoudig, omdat dit knappe Lid van den Raad niet rekent, maar fantaseert en goochelt met cijfers. Hij telt ons niet voor wat in werkelijkheid zal worden uitbetaald bij de voorgestelde vermeerdering van subsidie, maar VERONDERSTELT een niet bestaand geval, dat *alle* onderwijzers der Bijz. Scholen van *de hoogste* rangen zijn, waarvoor subsidie genoten kan worden. Een berekening dus berustend op iets wat niet bestaat, ofwel een berekening die nergens op steunt, en erg in de lucht hangt; dus van nul en geener waarde.

En zulk een becijfering moet dan bewijzen, dat de subsidie veel hooger zal loopen, dan de Gouverneur aangeeft!

Maar, waarom moest de Heer Winkel dan toch komen tot zulk een hoog subsidiecijfer van ruim tachtig duizend gulden?

Gij herinnert U, Lezer, dat de Heer Winkel cijfers zou noemen om te bewijzen, dat bij aanneming der subsidie-vermeerdering de Staat nagenoeg geheel de Katholieke Scholen zou bekostigen. Nu voelt en tast de Heer Winkel heel goed, dat het werkelijke subsidie-cijfer, f45,410, veel te laag is om genoemd te kunnen worden als nagenoeg het geheele onkostenbedrag. Hij zoekt naar een hooger cijfer en ontdekt, dat, als alle Zusters en Fraters bij hun lesgeven voor veel te groote klassen zich allen voorbereiden tot den hoogsten rang! zij de subsidie kunnen opvoeren tot f80,740!!! Dat getal lijkt hem beter; dat zal volgens hem wel overeenkomen met de werkelijke onkosten der Roomsche Scholen!

Indien deze berekening van den Heer WINKEL iets beteekent, dan wordt aan de geheele Oppositie van den Kol. Raad hier toch leelijk verraad gepleegd. De eigen woordvoerder dezer Heeren laat immers duidelijk zien, dat zij heel goed weten, welke de zware offers zijn, door het Vicariaat jaarlijks voor het Onderwijs gebracht.

De Heer WINKEL rekent hen voor, dat de Roomsche scholen minstens 80,000 Gulden kosten. Waar de subsidie slechts f30,000 bedraagt, blijft er volgens hun eigen berekening een jaarlijksche uitgave van f50,000 ten laste van de R. K. Missie. En dat is te veel. Op den duur kan dat ommogelijk worden volgehouden. De Gouverneur vindt den klacht van den Apostolisch Vicaris, dat dezen last te zwaar is, redelijk en billijk. Om dien last te verminderen zegt ZHEG. meerderen steun toe en hoopt aldus het verder dragen van dezen last mogelijk te maken, ja misschien nog te bereiken, dat er nu wat sneller voortgang gemaakt kan worden; wat het volksonderwijs ten goede zal komen.

Het doel der subsidieverhooging is volstrekt niet om de R. K. Missie maar wat meer geld te bezorgen, doch wel degelijk om het belang van het onderwijs te dienen. Die verhooging werd voorgesteld om het voortbestaan van 23 volksscholen te verzekeren en geleidelijke ontwikkeling van 't Bijz. Onderwijs mogelijk te maken.

Die scholen zijn gesticht door de R.K. Missie en worden door haar bestuurd, de onkosten daarvan door haar betaald. De subsidie moet dus aan de R. K. Missie worden uitgekeerd. Vermeerdering van subsidie beteekent derhalve werkelijk voor de R. K. Missie een vermindering van eigen uitgaven. Zij betaalt op het oogenblik te veel, omdat ook voor rekening van de Missie blijft, wat de Staat eigenlijk moest bijpassen voor het volksonderwijs, waarvoor ook de Staat heeft te zorgen. Gouverneur NUYENS heeft met het voorstellen van deze subsidieverhooging inderdaad een dienst willen bewijzen aan de R. K. Missie. Maar dezen dienst mocht de R. K. Missie van den R. K. Gouverneur verwachten, omdat het niet anders is dan een daad van stricte rechtvaardigheid ten opzichte van de Bijz. School, een daad van recht en billijkheid, steeds door anticlericalen ons geweigerd. De onbillijke houding der zeven tegenstemmende raadsleden bewijst dit opnieuw. Zoo wij ooit mochten hopen, dat een voldoende subsidie, waarop het R. K. Bijz. Onderwijs RECHT heeft, ook gegeven zou worden, dan was het toch wel onder het bestuur van een Katholieken Gouverneur, onder het bewind van een Christelijk Ministerie.

Alle partijdige bevoorrechting blijft hier buitengesloten, wij vragen alleen wat billijk is en recht. Wij voldoen ten volle aan de voorwaarden door den Staat gesteld om subsidie te kunnen genieten, wij eischen dus wederkeerig, dat de Staat ten volle zijn verplichting nakome en werlijk subsidie, dat is voldoende steun, geeft.

De Heer WINKEL stelt verder nog verschillende gevallen waarbij het subsidiecijfer varieërt tusschen f56.000, f78.890, f80.340, f80.740, en komt dan tot het besluit: Met diezelfde bedragen zou het Gouvernement voor degelijk Neutraal onderwijs voor alle kinderen van de kolonie kunnen zorgen. Men rekene het maar eens uit."

Goed, Mijnheer WINKEL, dat zullen we.

U verklaart, dat het R. K. Bijz. Onderwijs over te weinig leerkrachten beschikt; de klassen zijn veel te groot.

Dat Neutraal Onderwijs zou dan toch minstens over evenveel en even goede leerkrachten moeten kunnen beschikken als thans het Bijzondere doet, niet waar? Welnu, we zullen het getal van onze gediplomeerde krachten nog wat verminderen en stellen op 100. Denkt U dan 100 gediplomeerde onderwijzers uit Nederland te kunnen laten uitkomen tegen een salaris van fl 800 als maximum?! U krijgt er nog niet één. En waar is het geld om 23 scholen te bouwen en te onderhouden, en de leermiddelen voor 5000 kinderen aan te schaffen? Waar is het geld voor overtochtkosten en pensioen? Neen, waarde Heer, uw berekening komt heelemaal niet uit. De Staat kan met f80,000 onmogelijk zorgen voor het onderwijs van alle kinderen in de kolonie; die onkosten zouden veel hooger loopen.

Plechtig klinkt het evenwel: En hiermede zou dan het Gouvernement een op hem rustenden ernstigen plicht vervullen."

O zoo! wil U de Bijz. School leegpompen en de Openbare vullen? Wil U zelf doen, wat U ons verwijt! Want, als overal een Openbare School moet worden opgericht, zal het toch wel in uw bedoeling liggen de Bijzondere School op te doeken door verder subsidie daarvoor te weigeren.

LIEFDE EN LIJDEN.

(Historische Roman.)

VI.

Ter herinnering: Een jong krijgsman, Edgar Gloswood, heeft eenigen tijd doorgebracht op het kasteel van den Graaf Ellislaw; hij is later met diens eenige dochter Anna in het huwelijk getreden; hun huwelijk is reeds gezegend met een dochtertje. Toen echter Karel II van Engeland door zijn Uniformiteits-edict den Anglic. godsdienst maakte tot Staats-godsdienst, ontstond er gevaar voor een opstand; Gloswood meende zich om zijne eer aan het hoofd te moeten stellen; de Graaf en zijne dochter, overtuigen hem, dat hij hiertoe niet verplicht is. Edgar Gloswood zal nu met vrouw en kind eene toch reeds voorgenomene reis naar Frankrijk maken, om aldus te ontkomen aan het gevaar van, na overwonnen te zijn, als opstandeling veroordeeld te worden.

Toen de oude Graaf van zijn zoon en zijne dochter vernam, dat zij hadden besloten, de reis naar Frankrijk niet langer uit te stellen, trof hem dit ten zeerste; het was weliswaar ook zijn wil geweest, dat Edgar Engeland zou verlaten, totdat de rust volkomen hersteld zou wezen; maar toch viel het hem zwaar, te moeten denken, dat zijne dochter voor wie weet hoe langen tijd van hem heen zou gaan.

Als iemand met een helder doorzicht en als man van ondervinding voorzag hij den loop der gebeurtenisen; hij begreep, wat het lot zou wezen van hen, die zich tegen den koning durfden verzetten; hij kende het krijgshaftig karakter van zijn schoonzoon en zag zeer goed in, dat Edgar zich toch aan het hoofd der opstandelingen zou plaatsen, al had hij hem ook overtuigd, dat hij er niet toe verplicht was. Edgar zou in den strijd, zoo niet gedood, dan toch gevangen genomen en beschouwd worden als het hoofd van een bende oproermakers! En dan ......?

Karel kende geen medelijden! Hij wist zich te wreken op verschrikkelijke wijze; de moordenaars van zijn vader hadden het ondervonden!

Over al deze dingen liep de Graaf eens in den tuin te denken, toen zijne dochter naar hem toekwam.

„Vader, zegt ze, gij weet het, ik zal u binnen enkele dagen voor eenigen tijd verlaten; ik weet niet voor hoelang! Ik hoop echter, dat de tijd van scheiding kort zal wezen; maar, vader, het valt me zoo hard van u heen te gaan en u alleen te moeten laten!"

„Dochter, zoo onderbreekt haar de Graaf, het is voor ons aller welzijn; het is noodig, om aan groote gevaren te ontkomen; gij begrijpt me, nietwaar, Anna?"

„Ja, vader!"

„Welnu mijn kind, vertrek dan straks, omdat 't moet! Wees flink en zorg voor Edgar en de kleine Anna! Zoo mijne krachten het toelieten, ik zou je vergezellen; doch dat gaat nu eenmaal niet! Maar is de dag van vertrek nog niet bepaald?"

„Neen, vader; maar we gaan zoo spoedig mogelijk; Edgar moet nog eenige dagen voor zijne zaken in Edimbourg wezen; hij komt dan echter zoo spoedig mogelijk terug; ik denk, dat we over vier of vijf dagen zullen afreizen. Maar kunt ge werkelijk niet medegaan, vader? Ik zou 't zoo gaarne willen!

„Dat begrijp ik kind; maar oude stammen kunnen er niet tegen te worden verplant; al brengt men ze later terug op hun oude plaats, ook dan willen ze nog wel eens sterven!"

Hiermede was het gesprek uit. Als het ware werktuigelijk begaven vader en dochter zich naar binnen, niets zeggend, maar des te meer denkend. Er werd nu met Edgard over de reis gesproken en men kwam overeen, dat hij reeds den volgenden morgen naar Edimbourg zou gaan; zoo spoedig mogelijk zou hij terugkeeren op het kasteel; Edgar en Anna zouden dan met hun dochtertje den volgenden dag zoo vroeg mogelijk afreizen naar Berwich en daar met de eerste gelegenheid de beste oversteken naar Frankrijk.

Ze waren van plan, hun verblijf te nemen in Arras; de Graaf zou hen op de hoogte houden van den loop der gebeurtenissen en als er geen gevaar meer te duchten was, zouden ze op het ouderlijk kasteel terugkeeren!

Zóó waren hunne plannen; maar wisten ze eens, wat hun boven het hoofd hing!!

Voordat Gloswood den volgenden morgen op reis ging naar Edimbourg, wilde de grijze vader zijn schoonzoon nog even alléén spreken; hij riep hem afzonderlijk en zeide:

„Mijn zoon, weet gij, wat het vertrek van u beiden voor mij beteekent? Gij zijt sedert eenige maanden vader van een dochtertje; gij weet dus, wat vaderliefde is! Zult gij Anna het leven zoo gezellig en aangenaam mogelijk trachten te maken? Zult gij, zoo noodig, hare tranen weten te drogen? Zij is mijn kind, mijn eenig kind! Ik bemin haar te meer, omdat ik op haar mijne liefde voor mijne vrouw heb overgedragen, die bij hare geboorte is gestorven. Ik heb haar aan u ten huwelijk gegeven; dit was het begin van een offer, dat ik gaarne bracht, maar dat nu eerst wordt voltrokken!"

„Vader, zoo onderbreekt hem Edgar, wilt gij het huwelijk van uwe dochter een offer noemen, omdat zij zich daarna niet meer alleen aan u kon schenken, goed; maar dit offer wordt thans niet voltrokken: wij keeren terug!"

„Ja, maar wanneer! Zal ik dan nog in leven zijn? Edgar, belooft gij me, voor Anna te zullen blijven, wat gij tot heden voor haar geweest zijt, een steun bij alles, wat haar nog mocht overkomen?"

„Vader, twijfelt gij dan aan mijn trouw?"

Ik heb ongelijk, is het antwoord van den Graaf, ik mag u dit niet vragen, maar men vergeeft veel aan een ouden vader, als hij handelt uit liefde voor zij kind!"

Onder deze woorden gaan beiden terug naar de huiskamer; men blijft nog een korten tijd bij elkander zitten, waarna allen zich ter ruste begeven.

Den volgenden morgen, heel vroeg, gaat Edgar naar Edimbourg; vader en dochter doen hem uitgeleide tot aan de slotpoort.

Het is niet de gewone, mooie herfstmorgen, zooals men er in een berglandschap zoovelen heeft! De lucht is zwaar; geen windje speelt er door de boomen; overal in den omtrek heerscht een doodsche stilte, welke nog meer merkbaar wordt, als in de verte een hond zijn akelig gehuil laat hooren. De opkomende zon kleurt den hemel aan den horizon niet met den gewonen rossen gloed; het is een fletsch-roode lichtschijf, die zich aan den licht bewolkten hemel scherp afteekent.

Zou dit een vóórteeken wezen, dat er zich ook boven het familieleven van Gloswood en zijn gezin donkere wolken samenpakken?

(Wordt vervolgd.)

Maar dan handelt U in strijd met de Grondwet, in strijd ook met het Regeeringsreglement, die beiden het recht van bestaan der Bijz. School erkennen en het recht op subsidie verzekeren.

U schijnt altijd nog maar door te draven op het verouderde idee, reeds lang door de Liberalen prijsgegeven, dat de Neutrale School goed is voor alle kinderen.

Hoor eens wat de Minister van Koloniën op 30 Dec. ll. in de Eerste Kamer verklaard heeft:

„Of zal men mij wellicht te gemoet voeren: er is één school die alleen voldoet, dat is de neutrale school, en als gij dus maar overal neutrale scholen bouwt, zijn alle menschen tevreden? Maar er zijn immers een aantal menschen die volstrekt niet gediend zijn van het neutraal onderwijs en die wenschen dat een bepaalde godsdienstige overtuiging aan het onderwijs ten grondslag zal worden gelegd! Is hun overtuiging soms van minder belang?

De Regeering neemt een ander standpunt in. Zij neemt het standpunt in, dat de consciëntie is een heilig ding, dat zooveel mogelijk moet worden ontzien en zij meent, dat de Regeering niet het recht heeft om inbreuk te maken op het onderrecht.

Daarbij mag de Regeering niet ingrijpen en daarom zegt zij: wij kunnen niet alles, wij willen het ideaal, om een ieder te geven wat hij wenscht, zooveel mogelijk naderen: daarom zullen wij een subsidiestelsel maken, dat voor ieder gelijk is. Ieder ouder, die voor zijn kinderen onderwijs wenscht, gegrond op den grondslag van zijn eigen geloof, kan een school stichten en heeft daarbij gelijke aanspraak op den steun van het Gouvernement."

Op dienzelfden dag heeft Z. Excellentie ook eens duidelijk gezegd wat het neutraal onderwijs is. Z.Excellentie noemde het een „verkeerde voorstelling, dat het neutrale onderwijs geen richting zou hebben. Het neutrale onderwijs is natuurlijk verplicht om alles te vermijden, dat aanstoot kan geven aan andersdenkenden en heeft zich zooveel mogelijk er aan te houden, dat het noch anti-Christelijk, noch anti-Mohammedaansch mag zijn, maar geheel moet blijven op onzijdig standpunt. Dit is de eenig mogelijke theorie, die de Overheid kan aannemen, wanneer zij aan haar onderwijs niet kan verbinden een bepaalde godsdienstige kleur. Maar nu moet men niet zoover gaan om die scholen, *die niet anders zijn dan een gebrekkig surrogaat van wat een school eigenlijk moet zijn*, zoo te gaan verheffen, dat men zegt; dat onderwijs, dat ontdaan is van alle godsdienstige bijmengsels, is eigenlijk het eenige dat goed is. *Zuiver neutraal onderwijs bestaat er inderdaad niet en het zoogenaamde neutraal onderwijs is ten slotte een onderwijs van een bepaalde richting, in den regel van ongodsdienstige richting*. Men mag doen wat men wil om het te vermijden, maar per slot van rekening komt men daarop altijd terug."

De cursiveering is van ons; de letterlijke aanhaling kan men vinden in de *Handelingen* bl. 198.

En op een andere plaats in de *Handelingen* kan men lezen, hoe in een Voorloopig Verslag der Eerste Kamer de neutrale scholen „sectescholen voor liberalen en socialisten" genoemd worden.

En van sectescholen is de Katholieke Kerk allerminst gediend.

MIJN WEDERWOORD

aan den Heer

Fr. M. Radulfus Hermus.

Inspecteur van het R. K. Bijzonder Onderwijs.

Curaçao 12 Februari 1913.

Weledele Heer!

Uw antwoord aan mij in de „Amigoe di Curaçao" van 8 dezer, ontbloot van alle insinuaties, aan mijn adres, komt hierop neer, dat ook U elk tijdvak van 6 geboortejaren geschikt voorkomt, mits het maar in combinatie zij met een jaar, waarin de in dat tijdvak geborenen school kunnen gaan. Aangezien nu, zooals ik U reeds heb uitgelegd, zoowel het geboortecijfer als het aantal schoolgaande kinderen, volgens de Koloniale Verslagen weinig verschillen, was ik dus ook volgens U, ten volle verantwoord de geborenen in 1901—1906, als basis voor mijne berekening aan te nemen.

U noemt mij hardleersch als ik wederom zeg, dat ik met de leerlingen van 1912 rekening heb gehouden. Maar, Mijnheer, lees mijn rede eens na, vooral, de bladzijden 7 en 8 van de Notulen en dan zal U zien, dat ik wel degelijk van de schoolgaande kinderen in 1912 gesproken heb, zooals zij zijn aangegeven in de Memorie van Antwoord van den Gouverneur, dd. 9 December 1912. Is dit stuk officieel of niet? Het verwijt van hardleerschheid treft mij dus niet.

Dat Uwe ondervinding U leert, dat er zeer weinige kinderen vertrekken zoolang zij in de schooljaren zijn, beteekent voor mijne berekening niet veel. Die *weinigen* toch, gevoegd bij de *anderen* die *vóór hun schooljaren* vertrekken, zullen *ongetwijfeld* in de 12 jaren (1901—1912) meer dan het cijfer 150 bereikt hebben. Vindt U ook niet?

U wil het geboorte-saldo van 1906 aftrekken, instede van dat van 1901, zooals ik gedaan heb. Laat mij U nu eens uitleggen waarom mijne berekening goed is en die van U foutief. Ik speel niet graag voor schoolmeester, maar nu *moet* ik wel. De Kinderen, die in dan loop van 1906 geboren zijn, *komen* in den loop 1912 op school en die geboren zijn in 1901, *gaan* in den loop van 1912 van school af. Moet U nu, die op school *komen* aftrekken, of wel die de school *verlaten*? Maak U dat zelf nu eens uit. Maar denk er aan, neem het door *mij* genomen schooljaar 1912. En dan oefent het „ongelukkig kinderjaar" 1906 wel degelijk invloed uit op het aantal schoolkinderen volgens de *officieele* stukken.

U neemt de geborenen van 1899 en 1900 bij, mij goed. Maar U trekt 15 % af voor sterfte, als het gemiddelde der sterfte onder de kinderen in 1901—1904. Dat is willekeurig. Neemt u het gemiddelde over de 6jaren 1901—1906. Hoe grooter toch het tijdvak, waarover een gemiddelde genomen wordt, hoe zuiverderder, vindt U ook niet? Als dit niet juist is, dan kan U uwe opnamen van schoolbezoek om tot het gemiddelde te komen, nu, na 5 jaren wel staken en dat gemiddelde reeds *nu* vaststellen. Maar U zegt zelf, dat dit voorbarig zou zijn.

Met het gemiddelde over de 6 jaren komen wij tot 20% sterfte. In het onderhavige geval is er te meer reden om 6 jaren te nemen, daar het sterfte percentage op de bevolking in de jaren 1899 en 1900 grooter was dan in de door U genomen jaren 1901, 1902 en 1904; alleen 1903 had een hooger sterfte-percentage. En dat het sterftepercentage vooral stijgt door sterfte van kinderen in het eerste levensjaar, zal U wel niet betwijfelen en mocht U eens daaraan toch twijfelen, verzoek dan inzage van de Registers van den Burgerlijken Stand en ga welk jaar ook daarin na.

Met verwerping van Uwe foutieve cijfers en met aanneming der jaarcijfers 1899 en 1900, waardoor wij dus met kinderen te maken hebben, die in den ouderdom van *acht* jaren op school komen en gedurende de 6 jaren de school bezoeken, zou mijne berekening aldus zijn:

1899.	geboortesaldo	773.
1900	—„—	760.
1901	—„—	884.
1902	—„—	951.
1903	—„—	655.
1904.	—„—	815.
		4.838
Nog overleden tot'12		38
	Blijft	4.800

Hier moet ik U even doen opmerken, dat dat cijfer 38 wel niet juist meer kan zijn; de geborenen in 1899 en 1900, die in het tijd vak 1899—1912 overleden zijn, zouden daarbij gevoegd moeten worden. Ook zonder dat komen wij met 3692 leerlingen tot een percentage van 77 %, bij een zesjarigen Cursus. En wat zegt U van een vijfjarig schoolbezoek?

Daardoor krimpt het saldo geborenen in tot 4027, de schoolgaande kinderen zouden dus 92 % der geborenen uitmaken. En U zegt zelf, dat er *honderden* zijn, die *niet* naar school gaan. Ook de uitkomst van deze berekening komt dus niet overeen met de werkelijkheid, zooals U erkennen zal.

Voor mijn betoog heb ik gebruik gemaakt van:

1o. De geboortecijfers volgens het K. V. en de sterftecijfers volgens de registers van den Burg. Stand.

2o. Het aantal schoolgaande kinderen volgens de Memorie van Antwoord dd. 9 December 1912 en het K. V. 1912.

3o. Het schoolbezoek vastgesteld: voor de buitendistricten, volgens dezelfde Memorie van Antwoord (bldz. 7) van den Gouverneur en voor het stadsdistrict volgens deskundigen. Dit laatst is bovendien, ten opzichte van de lagere scholen waarover wij het eigenlijk hebben, door den Schoolopziener bevestigd. Zie Notulen bladz. 23)

Met die gegevens heb ik het gemiddelde schoolbezoek *„geraamd"*, zoo als U zegt. Maar die *„raming"* bleek dan bijzonder goed te zijn.

Zijn nu al mijne gegevens officieel of niet? Mag ik dan mijne bewering in den Kolonialen Raad niet herhalen, dat er „ergens een fout zit"? Waar is die fout te vinden? *Niet* bij mij, zooals mijn cijfers aantoonen.

De overige beweringen in Uw schrijven kan ik gevoeglijk met stilzwijgen voorbij gaan, daar zij niet ter zake zijn.

Een laatste opmerking kan ik U echter niet onthouden. Vele getuigen hebben U van de „kleine cent" op de hoogte gebracht. Als ik U nu verzeker, dat die getuigen mij *absoluut verkeerd* verstaan moeten hebben, dan doe ik dat niet omdat dat „argument" of „voorbeeldje" mij pijn gedaan heeft, maar omdat ik wel met groot leedwezen daaruit ontwaar, hoe Uwe „getuigen" eene dergelijke vergissing kunnen volhouden, en door dat volhouden die vergissing tot eene opzettelijke onwaarheid maken.

Ga U zelf zoowel mijn reden als mijn repliek na en dan zal U tot de overtuiging komen, dat daarin geen enkele passage voorkomt, waar met eenige mogelijkheid een „kleine" of halve cent zou zijn in te lasschen. Of zouden ook de officieele notulen niet juist zijn? U ziet, ik beroep mij steeds op *officieele* stukken en geloof daarbij aan den veiligen kant te zijn.

U heeft het voorbeeldje van dien kleinen cent als een „bewijs" bij Uwe bewering gevoegd; zijn al Uwe bewijzen van die kracht?

En hiermede geloof ik deze polimiek te kunnen sluiten. Mijn gegevens zijn voldoende, om onbevooroordeelden de gelegenheid te geven mijne beweringen naar behooren te kunnen beoordeelen en mijne cijfers te toetsen aan de officieele gegevens.

Wil U nu afdoend bewijzen, dat de fout waarover ik het nu nog heb, niet in de opgaven der schoolgaande kinderen op de R. K. scholen zit, stel dan het Bestuur voor, om op een gegeven dag, op alle scholen de kinderen te laten tellen door onpartijdige leden van den Kolonialen Raad en die telling in den loop van een jaar b. v. eenige malen te herhalen en telkens de uitkomst met het hoofd der school schriftelijk vast te stellen.

Indien nu de uitkomsten de opgaven van het aantal kinderen bevestigen, dan zouden wij verder naar de door mij gereleveerde fout moeten zoeken.

Die zou dan gevonden moeten worden of in de Koloniale Verslagen, of in de Registers van den Burgerlijken Stand.

Hoogachtend

F. W. P. Winkel

Lid van den Kolonialen Raad.

De Droogte van 1911-1912.

Sinds menschengeheugenis heeft Curaçao geen droogte doorleefd gelijk de periode van 1911—1912. En toch onze kolonie kan van droogte meespreken. Op elk lustrum kunnen wij vast op één of twee drooge jaren rekenen. De beide afgeloopen jaren hebben echter het record geslagen. In 18 maanden tijds, van Maart 1911 tot en met September 1912 werd er door den regenmeter van het Fort „Amsterdam" slechts 275 m.M. regenval genoteerd, terwijl in vorige jaren van 1895—1901 het gemiddeld cijfer in 12 maanden 521 m.M. bedroeg, en van 1906 tot 1910 resp. 1.104, 513, 683, 983, en 718 m.M. regen per jaar viel.

De treurige gevolgen zijn niet uitgebleven. De armoede vooral in sommige buitendistricten en op de beide eilanden Bonaire en Aruba is in het afgeloopen jaar schrikbarend geweest. Ziekten, vooral scorbut, en buikziekten, de treurige naweeën van onvoldoende voeding en slecht drinkwater, heerschten alom. Het aantal sterfgevallen steeg op sommige plaatsen tot zelfs boven het dubbele van het maximum, vroeger ooit bereikt. Het volgende lijstje *enkel* van de sterfgevallen onder de *katholieken* in de verschillende parochies dezer drie eilanden over de laatste 6 jaar, moge dit met schrikwekkende duidelijkheid voor oogen stellen. De eerste kolom geeft het aantal dooden van 1912, de tweede het maximum van vroeger, de derde kolom het minimum bij vorige gunstige regenjaren:

PAROCHIES.	1912	vroeger maxim	vroeger minim.
Otrabanda	108	130	86
Pietermaai	111	102	78
Santa Rosa	123	100	56
Montaña	34	86	15
Santa Maria	203	112	63
S. Willebrordo	52	36	19
Barber	101	37	28
Westpunt	35	26	10
Bonaire			
Kralendijk	142	96	62
Rincon	116	49	17
Aruba			
Oranjestad	82	63	45
Noord	42	43	24
Santa Cruz	80	55	26
Savoneta	49	19	13
:t Elisabeths gasthuis op Curaçao	204	145	83

Ook de sterfte onder het vee is in het afgeloopen jaar buiten alle verhouding groot geweest. Juiste gegevens staan in dezen helaas nog niet ter onze beschikking. Doch hetgeen in den loop der laatste maanden ons hieromtrent ter oore kwam, is meer dan voldoende, om den toestand hoog-ernstig te noemen. Bijna alle runderen zijn van gebrek gestorven, slechts enkele in der haast te gelde gemaakt. Van de fokpaarden op de plantages is een groot aantal bezweken. De eigenaar van St. Patrick, die een groote stalhouderij in de stad heeft, schoot zijn paarden eenvoudig dood, liever dan ze langzaam te zien uitsterven en wegkwijnen. Het klein vee is gedecimeerd. Er zijn personen, die van groote kudden schapen of geiten bijna geen enkele hebben overgehouden. Daar zullen weer jaren noodig zijn, eer de bevolking, die van landbouw en veeteelt leeft, zich er weer eenigermate heeft bovenop gewerkt.

Werkelijk, het jaar 1912 vult een sombere bladzijde in de geschiedenis onzer kolonie.

***

Doch al heeft de regentijd nu goed ingezet en bestaat er alle hoop, dat de oogst van dit jaar over het algemeen er goed voorstaat, — de treurige gevolgen van het ramspoedig jaar 1912 zijn daarmede niet alle weggenomen. Zeker, het moederland heeft op grootsch-edelmoedige wijze getracht den nood onder onze lijdende bevolking te lenigen. Zonder die hulp zou de armoede niet te overzien, de nood veel nijpender geweest zijn.

Eenige jaren geleden hebben wij in ons blad met cijfers aangetoond, dat een middelmatige oogst voor de buitendistricten van Curaçao zeker een minimum waarde vertegenwoordigt van een half millioen gulden aan mais en veevoeder. Als men dit cijfer wél in het oog houdt, zal het voor een ieder duidelijk zijn, dat het bedrag van de gelden in Holland gecollecteerd, bij verre na niet toereikend is geweest, om allen nood te lenigen, veel minder nog om de treurige naweeën weg te nemen. De gevolgen van het noodjaar 1912 zullen nog lang blijven nawerken.

Daarom juichen wij van harte het voorstel toe van het Groepsbestuur van het *Algemeen Nederlandsch Verbond* in de vergadering van 7 October ll. om de arme bevolking weer van klein vee te voorzien. Immers op die wijze alleen zal de kleine landbouwer na verloop van eenigen tijd weer de voordeelen kunnen genieten, die het houden van een kleinen veestapel hem oplevert.

Zelfs de opbrengst van den komenden oogst zal nog de nadeelen ondervinden van de droogte en armoede van het vorige jaar. Want de vooruitzichten van den te velde staanden oogst mogen nu door de mooie regens nog zoo gunstig zijn, het is een treurig feit, dat vele kleine landbouwers *in het geheel niets* of veel minder oppervlakte dan andere jaren beplant hebben. Men kan bij oppervlakkige beschouwing zoo iets nu wel onbegrijpelijk vinden of ons buitenvolk heel voorbarig van kortzichtigheid of nonchalance of luiheid beschuldigen, maar men moet met de omstandigheden en de treurige werkelijkheid rekening houden. Daar was misschien niemand onder hen, die nog een enkelen korrel plantzaad van een vorigen oogst had overgehouden. En wanneer dan plantzaad ten verkoop wordt aangeboden tegen 50 cts per kan, wat anders maar 8 tot 10 cts kost, dan moet men zich niet verwonderen, dat bij de grootste armoede men zich zulke weelde niet kan veroorloven.—

Toen de nood in het vorig jaar al hooger en hooger begon te stijgen, zijn tal van mannen van onze eilanden vertrokken, om in Venezuela en elders werk te gaan zoeken. Vele huisgezinnen verloren door ziekten of sterfgeval hun kostwinner, zoodat toen de planttijd bij het invallen van den regentijd voor de deur stond, er geen handen waren om den akker te bewerken, de omheiningen af te sluiten en het zaad te planten, terwijl evenzeer de geldmiddelen ontbraken, om de hulp van vreemde werkkrachten te bekostigen. Het is er dus verre van, dat overal schuldige nalatigheid de oorzaak is, dat er zoo weinig geplant is en de oogst, ondanks de overvloedige regens, nog betrekkelijk gering zal zijn.

Onze kleine landbouwers, die bijna allen hun landbouwbedrijf uitoefenen op een paar bunders grond, die zij van het Gouvernement in huur hebben, zitten bovendien nog voor een groote zware geldelijke zorg.

Terwijl het stukje huurgrond hun absoluut niets heeft opgebracht, zijn zij toch verplicht er de jaarlijksche huur van te betalen. Dat is hard, zoo niet voor de meesten misschien wel onmogelijk.

Hier hangt hij geheel af van de *goedhartigheid* van ons Koloniaal Bestuur. Want daar is geen enkel artikel in het *Burgerlijk Wetboek* van onze Kolonie, waarop hij zich kan beroepen om vrijstelling dezer schuld te verkrijgen.

En hier stuiten wij op een groot misterie in onze wetgeving. *Het Burgerlijk Wetboek van Curaçao* behandelt in de IV afdeeling, 7e. titel van het III. Boek: *De regelen, welke bijzonder betrekkelijk zijn tot huur van landerijen*; art. 1605—1612. Al deze artikelen zijn woordelijk overgenomen uit het Burgerlijk Wetboek van het koninkrijk der Nederlanden art. 1624—1636. Doch in de hoogste mate bevreemdend is het, dat de art. 1628—1632 van het B. W. van Nederland in het B. W. voor onze kolonie zijn weggelaten, terwijl het hier toch artikelen betreft, die juist in onze kolonie alle reden van bestaan zouden hebben.

Immers de artikelen 1628—1630 van het B. W. van Nederland regelen het recht van den pachter om vermindering of kwijtschelding van pacht te vorderen in geval van geheele of gedeeltelijke mislukking of vernietiging van den oogst. Bij pacht voor een jaar behoeft de huurder van landerijen, volgens artikel 1629, in het geheel geen pacht te betalen, wanneer de oogst door eenig toeval geheel verloren gegaan is. Vermindering kan worden gevorderd, wanneer de oogst voor minstens de helft verloren ging en dan naar evenredigheid.

Is de huur voor meerdere jaren aangegaan, dan kan, indien de oogst in eenig jaar voor minstens de helft verloren ging, de pachter, zoo hij niet reeds door den oogst van vroegere jaren is schadeloos gesteld, vermindering vragen; de hoegrootheid dezer vermindering zal dan eerst na afloop der pachtjaren, rekening houdend met de opbrengst der overige jaren, kunnen worden vastgesteld. De rechter is intusschen bevoegd den pachter toe te staan, voorloopig, naarmate van het geleden verlies, een gedeelte der pachtpenningen in te houden.

Volgens artikel 1630 zal echter de pachter geen korting kunnen vragen indien het verlies geleden werd nadat de vruchten van den grond gescheiden zijn en evenmin kan vermindering genoten worden, indien de oorzaak der schade reeds bestond en bekend was tijdens het aangaan der pacht.

Het motief dezer artikelen is duidelijk. Reeds voor jaren terug bij het ontwerpen van het B. W. heeft de Nederlandsche Wetgever, begrijpende, dat een eerste vereischte voor de welvaart der maatschappij is, dat de landbouw bloeit, beschermende bepalingen in dit opzicht willen vaststellen.

In onze kolonie, waar zoowel hier in de buitendistricten als op de beide andere eilanden, zooveel kleine landbouwers eenige bunders grond in huur hebben, om daarop landbouw uit te oefenen, waren dergelijke artikelen in ons Wetboek toch zeker wel op hun plaats geweest. Te meer zou men zulks hebben mogen verwachten, daar 't hier landbouwers betreft, die in 't geheel geen vermogen bezitten, en met hun oogst letterlijk alles verliezen en aan armoede ten prooi zijn.

Vooral in de latere jaren, toen bescherming en steun van den landbouw in onze kolonie op den voorgrond stond, was zeker een wijziging en aanvulling van ons Wetboek in den geest van de genoemde artikelen van het B. W. van Nederland een allereerste vereischte geweest.

Berichten uit de Kolonie.

Kerkelijke Berichten.

Met de *Maracaibo* der Red. „D" lijne arriveerden de Zeereerw. Paters J. Jochems en J. P. Nielen van de Orde der Predikheeren, die met Pater L. van Hegelsom via Panama naar Santiago de Chile zullen vertrekken om de leiding van een Latijnsche School aldaar op zich te nemen.

***

Morgen zal hier aankomen per „Prins Willem V" van de K.W.I.M. de Hoogeerw. Pater M. B. Verhoeven, Superior-generaal der Fraters van Tilburg. Z.H.Eerw. is vergezeld van den Eerw. fr. M. Crysologus, hoofd van 't onderwijs in diezelfde Congregatie.

Wij heeten allen van harte welkom.

A. J. B. Leyba. ✠

De hoog geachte Familie Leyba werd wederom door een zwaren slag diep getroffen. Maandag ll. overleed in den nog jeugdigen leeftijd van 43 jaar de Heer Arthur Joseph Bernardus Leyba, in leven Consul van Noorwegen.

Onder veel blijken van deelneming werd tegen den avond zijn stoffelijk overschot grafwaarts gedragen. Aan de treurende familie onze oprechte deelneming.

Onze Vloot.

Wij verheugen ons over de herhaalde blijken van nieuw leven, welke deze Vereeniging geeft, en hopen van harte, dat zij groeie en bloeie onder onze bevolking.

De Nederlandsche Vloot moet ons voornamelijk beschermen; wij hebben het ondervonden in de dagen van CASTRO en ondervinden het nog bij het veelvuldig lastig vallen onzer barkjes door de Venezolaansche kustwachters.

De Vereeniging van „Onze Vloot" heeft ten volle recht op ons aller sympathie.

Ten einde Neerlands Jeugd liefde in te storten en belangstelling voor Neerlands Vloot werd een aardig leesboekje verspreid, waarin op aangename onderhoudende en bevattelijke wijze een kort overzicht wordt gegeven van de glorierijke geschiedenis onzer vloot en de indeeling en bewapening onzer marine-schepen. Mooie kiekjes verduidelijken den tekst.

Van dit mooie boekje zal een 100 tal aan de leerlingen der verschillende scholen worden uitgereikt.

Ook werd wederom een serie schoolplaten, nu de tweede, aan verschillende scholen geschonken. In het Kol. Schoolmuseum zijn deze fraaie platen te bezichtigen.

Havenverbetering.

Zoodra onze zandzuiger komt, zal hij volop werk vinden. Met het oog op zijn spoedige komst, is men op het terrein vóór het Rifort voor rekening van het Gouvernement bezig een groote lichter te bouwen. Eerst 4 à 5 weken is men er nu aan bezig, en het is ongeloofelijk, hoe ver deze bouw nu al reeds gevorderd is. Deze lichter is bestemd, om naast den zandzuiger dienst te doen. Deze laatste zuigt zand, klei en kleinere steenen vermengd met water van den bodem op en spuit het in den lichter in zijn nabijheid. Dit platboomsch vaartuig van bijna 20 Meter lengte is van een eigenaardig systeem en 't eerste van deze soort, dat hier gebouwd wordt. In plaats van de gewone houten knieën en krommers, die hier gewoonlijk bij den scheepsbouw gebruikt worden, heeft men hier knieën van gegoten ijzer gebezigd, waartegen de buitenplanken met ijzeren bouten worden vastgeschroefd.

Deze lichter is een zoogenaamde *onderlosser*, die ± 43 M^3 bagger kan laden. Naar gelang van de losheid van den grond, kan de lichter in min of meer een kwartier uur tijds worden volgespoten, waarna de motorboot *Pocahontas* hem naar het Schottegat sleept, tot boven de plaats, die gedempt moet worden. Door een enkele handbeweging gaan dan twee luiken in den bodem open over een oppervlakte van één Meter breedte en de volle lengte van den bodem. De geheele lading glijdt ineens uit den *onderlosser*. De beide kleppen sluiten weer en de lichter gaat weer zijn oude plaats innemen naast den zandzuiger. Daar moeten drie van deze onderlossers gebouwd worden om den stoomzandzuiger geregeld aan het werk te kunnen houden. Want bij het proefstoomen haalde de zandzuiger ruim de gecontracteerde mininum-opbrengst van 180 á 190 M^3 bagger per uur op. Wij hopen beiden spoedig volop in onze haven aan het werk te zien.

Struisvogelteelt.

De *Handelsberichten* kondigen een nieuw werk aan over de struisvogelteelt en leveren er het volgende bijschrift bij:

Der Strauss und seine Zucht, Dr. W. Bassermann; Wilhelm Süsserott, Berlijn 1911.

„Nu de struisvogelteelt op de Nederlandsche kolonie Curaçao wordt ondernomen, is het voor ons van belang dat bedrijf beter te leeren kennen.

Na het in 1881 verschenen boek van A. Douglass: „*Ostriches and Ostrichfarming in South-Africa*", was er geen uitvoerig werk over verschenen. Het bovengenoemde boek behandelt de natuurlijke historie der struisvogels, de geschiedenis der struisvogelteelt, de wijze van teelt, de bedrijfsmethoden en den handel in struisveeren."

Curaçaosche Handel Mij.

In de Januari ll. te Amsterdam gehouden Buitengewone Algemeene Vergadering van Aandeelhouders der Curaçaosche Handel-Maatschappij werd de wijziging der statuten met algemeene stemmen aangenomen.

Aruba Goud Maatschappij.

In dank ontvangen het Beredeneerd Verslag over het huishoudelijk jaar loopend van 1 Dec 1911 — 30 November 1912.

In het afgeloopen jaar werd ruim 21% meer kwarts uit de ertsgangen gehaald dan in 't vorig jaar en bijna 26% meer vermalen dan toen; het gehalte was echter gemiddeld aanmerkelijk lager.

De gezamenlijke waarde der verkregen 8 staven bedroeg fl 129.719.30 of fl 15.525.11 meer dan die van 't vorig jaar, ook in de tailings is nog voor een netto waarde van fl 7.243.75 aan goud, of fl 4.475 meer dan toen, te samen fl 20.000 meer.

Aan de Kol. Kas werd betaald fl 533.911 of fl 31.722 meer dan 't vorig jaar.

Van de winst groot f 27.188.26 werd ¼ voor bedrijfsontwikkeling afgezonderd; 5 % op het Reserve-fonds overgeschreven; f 42.50 per aandeel aan dividend uitgekeerd en de rest, na aftrek van het aan de Kol. Kas toekomend aandeel, onder de stukwerk-arbeiders op de mijnen verdeeld.

Het van de winst vorig jaar afgezonderd bedrag voor bedrijfsontwikkeling werd onder nadere goedkeuring van den HEG. heer Gouverneur der Kolonie aangewend tot het doen van onderzoekingen of sommige minderwaardige gangen bij dieper boren wel loonend ontginbaar kunnen worden. Op twee verschillende plaatsen heeft de Maatschappij proefboringen laten doen, waarvan de eene op 30 voeten diepte een mooi vooruitzicht geeft.

De Staking.

We hadden ons gevleid ditmaal het einde der zoogenaamde staking te kunnen melden. Er is echter een nieuw element bij gekomen.

De *Niederwald* der Hamburg Amerika Lijn bracht Zondag vreemd werkvolk uit St. Tomas aan, terwijl de *Maracaibo* der Red „D" hedenmorgen met 36 Venezolaansche werklieden binnenkwam om hier te laden en te lossen. Men zegt, dat ze ook meegenomen zullen worden naar Maracaibo, terwijl de Curaçaönaars thuis kunnen blijven.

Als dit een uitvloeisel is van een voorzichtigen maatregel tijdens de staking genomen, toen de Curaçaonaars weigerden te werken, en vreemd werkvolk van elders is aangevraagd om de booten hier geen vertraging te laten ondergaan, welk werkvolk niet op eens weer kon afbesteld worden toen de Curaçaönaars zich weder kwamen aanbieden, dan kan men er vrede mee hebben.

We hopen echter, dat het een tijdelijken maatregel zij en aan ons werkvolk de gelegenheid worde gegeven met de Agenten der stoomvaartlijnen te onderhandelen, de bestaande moeilijkheden op te lossen, en weer rustig aan 't werk te gaan.

Vreemd werkvolk zal toch ook zeker niet goedkooper uitkomen, dan wanneer aan de Curaçaosche werklieden een kleine verhooging wordt toegestaan.

Een gedeelte van de werklui der Holl. Boot is reeds aan 't werk gegaan zonder verhooging, en vandaag werken 24 Curaçaonaars aan den wal bij het lossen der *Maracaibo* tegen 37½ cts. per uur.

De Agenten der Red „D" wachten nadere instructies af van de Directie uit New York.

De *Prins Maurits* heeft Zondag weer kustmatrozen meegenomen naar Suriname, nadat zij zich vrijwillig hadden aangeboden, en de Directie der K.W.I.M. vrijwillig opslag had toegezegd.

De timmerlieden aan de scheepswerf staken nog altijd. Hun is werk en hooger loon aangeboden aan de werf te Puerto Cabello.

Vlagvertoon.

31 Januari ll. heeft Hr Ms *Zeeland* Puerto de Barrios aangedaan en is daar met buitengewonen geestdrift en met de hartelijkste betuigingen van sympathie voor Nederland ontvangen. Het was de eerste maal, dat een Nederlandsch oorlogschip een haven van Guatemala aandeed. De Minister van oorlog had een afzonderlijke commissie benoemd om Commandant HOUWING en de officieren namens den President der Republiek te verwelkomen. Met bijna vorstelijke eer werd de Commandant en zijn Etat-major ontvangen. De Hollandsche gastvrijheid aan boord bracht de bezoekers in excelsis, terwijl namens de Regeering van Guatemala ook een banket werd aangeboden aan Commandant en officieren van de „Zeeland".

Guatemala is een Republiek, die zware tijden heeft doorgemaakt, maar nu weer aan 't opkomen is. Men treft aldaar een kleine kolonie Duitschers aan en ook eenige Hollanders (Curaçaonaars).

Dergelijk vlagvertoon in de naburige Republieken kan niet dan goede gevolgen voor ons hebben.

Officieele berichten.

Aan den kommies 2de klasse der belastingen alhier C. M. NUBOER is tot herstel van gezondheid twee maanden verlof verleend.

De door den Gezaghebber van St. Martin N. G. aan den onderwijzer 3de klasse aldaar L. Conner tot herstel van gezondheid verleende verlofsverlenging van twee maanden is door den Gouverneur goed gekeurd.

Het aan de beurt van aftreding zijnd lid van de commissie van beoordeeling, bedoeld bij art 73 der Algemeene Verordening I. U. en D. 1908, op Saba James Hassell is als zoodanig herbenoemd.

De heer C. H. D. van Romondt op St. Martin N. G. is benoemd tot plaatsvervangend lid van den Raad van Justitie op dat eiland.

Het plaatsvervangend lid van den Raad van Justitie op St. Eustatius, S. van Vrede, is voor den tijd van twee jaren benoemd tot Rechter-commissaris, belast met de instructie van de strafzaken bij dien Raad.

Aan den deurwaarder bij het kantongerecht, tevens deurwaarder der bestingen op Saba, W. H. Hollander, is zijn verzoek eervol ontslag als zoodanig verleend en W. B. Lake is in zijne plaats benoemd.

De Zandzuiger.

Naar wij vernemen, heeft de Gouverneur van Z. E. den Minister van Koloniën een schrijven ontvangen, gedateerd 3 Januari 1913, waarin aan Zijn HoogEdelGestrenge wordt gemeld, dat de reis van den zandzuiger tot toen niet zeer voorspoedig was geweest: dat het vaartuig, dat zich vóór het vertrek volkomen waterdicht toonde, in het Engelsch kanaal met zwaar weder had te kampen, tengevolge waarvan de klinknaden gingen „werken" en water doorlieten; dat de zuiger toen te Portsmouth is binnengebracht, op de helling gehaald en tegen het verder indringen van water is beveiligd door o. a. de naden met een mengsel van teer en menie te bestrijken; dat uit een rapport van twee Lloyd's experts is gebleken, dat de zuiger zóó zeewaardig was te achten als van een vaartuig van die geringe afmetingen en lichte constructie verwacht mocht worden; dat het stormweder, dat bijna voortdurend op de Engelsche kust woedde, oorzaak was, dat de zuiger zijnreis nog niet kon voortzetten.

C. C.

Marktbericht van den Curacaoschen Handelsbond.

Van 15 Februari 1912.

AARDNOTEN (Pindas) per KG		0.22
ZOUT per vat van 180 K.G	f	0.80
DIVIDIVI per K.G	„	0.05
ORANJESCHILLEN per KG. 1st kw.	„	0.70
id. per KG. 2e kw.	„	0.60
HUIDEN per K.G	„	0.60
GEITENVELLEN per K.G	„	1.15
WOL per K.G	„	0.12
SCHAPENVELLEN per stuk	„	0.50
BEENDEREN per K.G	„	0.02
RECINUS-ZAAD per K.G	„	0.05

STROOHOEDEN (hipijapa):

Kwaliteit No, 1	per dozijn		„ 4.75
„ „ 1 (gebleekt)	„ „		„ 4.87½
„ „ 2	„ „		„ 5.50
„ „ 3	„ „		[illegible]
„ „ 4	„ „		„ —
„ „ 4	„ „		„ 7.—
„ „ 5	„ „	OLA	„ —
„ „ 6	„ „		„ 10—
„ „ 7	„ „		„ 9
„ „ 8	„ „	OLA	„ 9—
„ „ 9	„ „		„ 12.50
„ „ 10	„ „	OLA	„ 13,
„ „ 11	„ „		„ 15.
„ „ 12	„ „	OLA	„ 15
„ „ 13	„ „		„
„ „ 14	„ „	OLA	„
„ „ 15	„ „		„ 18

Stroohoeden (latal) Kwaliteit XX per dozijn f

Ratten en Muizen.

Gedurende de laatste 8 dagen werden in 't fiscalaat aangebracht en door middel van petroleum verdelgd

84 ratten
220 muizen.

Muziekuitvoering.

Morgen avond om 7½ uur muziek in het Wilhelmina-park.

PROGRAMMA.

1. The midshipman — Marche — Laurendeau
2. Ouverture sur Nabucodonosor — G. Verdi
3. Le coeur tzigane Valse (1e uitv.) — J. Vercoller
4. Fantaisie sur les cloches de Corneville — R. Planquette
5. Waldmere — Marche — F. Losey
6. Die lustige Wittwe Selection — F. Lehar
7. O solt mio! — Romanza — E. di Capua
8. Te adoro — Danse — A. Pasarell

Verleden Zondag werd de Militaire Kapel dirigeerd door den Heer BOSKALJON JR. Hij deed het uitstekend.

Mocht hij in plaats van zijn Papa zijn opgetreden omdat deze ziek is, dan wenschen wij den algemeen gevierden Kapelmeester van harte beterschap.

Suez-Kanaal-Mij.

Om eenig idee te geven van de toekomstige baten van het Panamakanaal laten wij onderstaand staatje van de inkomsten van het Suez-Kanaal hier volgen:

In December hebben de ontvangsten der Suez Kanaal Maatschappij fr. 11.380.000 bedragen, makende sedert 1 Januari 1911 een totaal van fr. 135.720.000, tegen fr. 14.010.000 in het voorafgaande jaar, hetgeen dus een vermeerdering van fr. 1.710.000 beteekent. Evenals in het voorafgaande jaar waren de ontvangsten op 31 December zeer miniem, nl. fr. 80.000, tegen, fr. 40.000 op 31 December 1911, daarentegen waren die van 1 Januari buitengewoon hoog, nl. fr. 841.000, tegen fr. 400.000 op 1 Januari 1912. Het groote verschil tusschen de cijfers van 31 December en 1 Januari is een gevolg hiervan, dat vele schepen met het doorvaren van het Kanaal tot 1 Januari hebben gewacht, daar met ingang van dezen datum de kanaalgelden met fr. 0.50 per ton, fr. 6.25 voor geladen schepen, en fr. 3.75 voor schepen in ballast, zijn verlaagd.

Hamburg-Amerika Linie.

Het bestuur van bovengenoemde maatschappij deelt mede, dat de in de „Hamb. Cour." gepubliceerde raming van het dividend der Hamburg-Amerika Linie van 12 pct. niet door het bestuur heeft plaats gevonden. Het bestuur zal met het oog op de onzekerheid van den politieken toestand geen raming publiceeren. Het zal ook raadzaam zijn, de dividendramingen der andere stoomvaartmaatschappijen, welke niet door het bestuur zelf plaats vonden, met eenig voorbehoud aan te nemen.

Naar de „B. B. C." in haar Berlijnsch beursoverzicht van 16 Jan. meldde, hadden de aandeelen der Hamburg-Amerika Linie te lijden onder een scherpe daling. Dit was een gevolg van geruchten, dat deze maatschappij in verband met de uitbreiding harer vloot voornemens is tot de uitgifte van nieuwe aandeelen over te gaan. Uit de beste bron kan het blad echter mededeelen, dat de Hapag noch aandeelen noch obligaties zal uitgeven. Men kan dus aannemen, dat de daling in den koers alleen is toe te schrijven aan het feit, dat men ter beurze een verlaging van het dividend van 12 tot 10 pct. verwacht. Het bestuur heeft nog geen dividendraming gepubliceerd: alleen heeft het verklaard, dat het zich in verband met de uitbreiding van het bedrijf nog niet over deze kwestie kan uitlaten.

In bestuurskringen meent men te kunnen aannemen, dat bovengenoemde maatschappij, niettegenstaande de door haar behaalde zeer gunstige resultaten, slechts 10 pct. dividend (v. j. 9 pct.) zal uitkeeren.

White Star Line.

De onlangs circuleerende geruchten, dat de president van bovengenoemde maatschappij resp. van de International Mercantile Marine, de heer Bruce Ismay, zijn functie zal neerleggen en door den heer Harold Sanderson zal worden opgevolgd, worden thans bevestigd.

Nederland.

Het beheer van het Dept. van Justitie werd ad interim opgedragen aan den Minister van Binnenlandsche Zaken.

In „Staatsblad" No. 363 is opgenomen het Koninklijk besluit van 3 December 1912 tot opheffing van de Departementen van Marine en van

Staat van het aantal vaartuigen, die het eiland Curaçao in de maand Jan 1913 aandeden met vermelding van hunne inhoudsmaat.

	ZEILSCHEPEN.			STOOMSCHEPEN.		
		INHOUD IN M^3.			INHOUD IN M^3.	
	Aantal	Bruto	Netto	Aantal	Bruto	Netto
Maand Januari Vorige maanden	77	83.51	77.37	40	243.783	154.828
Totaal	77	83.51	77.37	40	243.783	154.828

Niet opgenomen zijn de schepen, die binnenkomen van de kustvaart en van de visscherij.

Oorlog en tot instelling van een Departement van Bestuur, dat den naam zal dragen van Departement van Defensie.

De Begrooting van Curaçao is 23 Januari in de Tweede Kamer behandeld. Wij hopen de volgende week daarover iets mede te kunnen deelen. 18 Januari stond is meerdere Bladen het telegrafiisch bericht, dat de Schoolsubsidie door den Kol. Raad van Curaçao verworpen was.

Uit de naburige Republieken.

VENEZUELA.

Onze nieuwe Collega *El Nuevo Diario* brengt ons een rijken overvloed van verblijdende berichten uit Venezuela. De vrede doet zijn gunstigen invloed reeds gevoelen. Het bestuur van President GOMEZ beijvert zich om overal verkeerswegen aan te leggen, of te verbeteren; te zorgen voor goede verlichting, voor waterleiding, telefonische en telegrafische verbinding. Veeteelt en landbouw herleven, de handel neemt toe, mijnen van ijzer en asfalt worden ontgonnen, de scheepvaart wordt bevorderd. De Nationale Schuld wordt geregeld afbetaald.

SANTO DOMINGO.

Voor den nieuwen president, Mgr. NOUEL, staan de zaken nu juist niet zoo mooi. De vrede onder de revolutionaire partijen is wel geteekend, maar nu President NOUEL zijn mannetjes gaat kiezen voor de verschillende hooge betrekkingen, komen er weer ontevredenen. Toch schijnt Monseigneur zijn land en volk goed te kennen en gaat zeer voorzichtig te werk, vindt ook wel steun bij de goedgezinden, maar moet toch veel onaangenaamheden ondervinden.

De Vereenigde Staten van Noord Amerika blijven echter een oogje in 't zeil houden. Aan boord van den Amerikaanschen kruiser *Des Moines* bracht de President een bezoek aan Montecristi en werd met veel geestdrift ontvangen.

Hopen wij, dat ook hier de revolutie voor lange jaren kan bedwongen worden.

Buitenland.

Overzicht der telegrafische berichten.

Adrianopel en Scutari worden nog steeds gebombardeerd. De Bulgaren hebben het plan om de Dardanellen open te houden, en vrij van vijandelijke schepen, om zoodoende aan de Grieksche vloot gelegenheid te geven zich naar de zee van Marmora te begeven en ook Constantinopel direct aan te vallen. Zij willen de krachten van den vijand verdeelen, maar versnipperen ook hun eigen kracht.

Het is anders niet te verklaren, dat Adrianopel reeds een week lang weerstand kon bieden.

Uit de beweging der troepen moet men opmaken, dat de vereenigde Balkanlegers gelijktijdig den Turk in zijn voornaamste sterkten wil aanvallen en hem daaruit verdrijven, hem aldus noodzakend Europa voor goed te verlaten.

Het Bestuur van Turkije heeft een beroep gedaan op Sir Edward Grey om door bemiddeling van Engeland de Mogendheden te bewegen een einde aan den oorlog te maken. Ook heeft Turkije gedreigd, dat het, zoo lang de oorlog zal voortduren, tot geen nieuwe concessies zal te vinden zijn, doch slechts vrede wil sluiten op de oude voorwaarden, waarbij de gebombardeerde steden in handen der Turken zullen blijven. De verbonden Balkan-Staten gaan daar natuurlijk niet op in, en zullen den Turk die steden wel afhandig maken. Als de Mogendheden hun slechts tijd geven.

Algemeen Overzicht.

Het voornaamste nieuws omtrent den Balkan-oorlog is wel het aanbieden der nota van de Europeesche mogendheden aan de Turken; dezen hadden hen om interventie verzocht en zulks is gebeurd door deze nota! Maar het is den Turk niet erg medegevallen. De mogendheden eischen juist, wat de Turk in Londen niet toe heeft willen geven; men leze slechts den tekst der nota:

Ondergeteekenden, gezanten van Oostenrijk-Hongarije, Engeland, Frankrijk, Rusland, Duitschland en Italië, hebben van hun regeeringen last ontvangen, de volgende mededeeling te doen aan Z.Exc. den minister van Buitenlandsche zaken van Z.M. de Sultan.

„Daar de zes mogendheden 'n hervatting der vijandelijkheden willen voorkomen, meenen zij de aandacht van de Turksche regeering te moeten vestigen op de ernstige verantwoordelijkheid, welke zij op zich zou nemen, indien ze, door hun raadgevingen in den wind te slaan, het tot stand komen van den vrede zou beletten. Aan eigen schuld zou het dan te wijten zijn, indien de verlenging van den oorlog de hoofdstad opnieuw in gevaar zou brengen, en de vijandelijkheden wellicht tot de Aziatische provincies van het keizerrijk zou uitbreiden. In dat geval zou Turkije niet kunnen rekenen op een gunstig resultaat zijner pogingen om gevrijwaard te blijven van de gevaren, waarvan de mogendheden het nu overtuigd hebben, in de hoop, dat zij Turkije zullen bewegen, er zich niet aan bloot te stellen.

„Het Turksche gouvernement zal na het sluiten van den vrede, in elk geval den stoffelijken en zedelijken steun der groote Europeesche mogendheden behoeven, om de oorlogsrampen te boven te komen, zijn toestand in Constantinopel te versterken, en het uitgestrekt Aziatisch grondgebied, welks voorspoed de grootste macht den Porte zijn zal, naar waarde te doen rendeeren. Voor het welslagen van dit zoo noodzakelijk werk, kan het gouvernement van Z.M. den Sultan slechts dan op den welwillenden steun der mogendheden rekenen, indien het nu luistert naar haar raadgevingen, die zoowel met de algemeene belangen van Europa, als met die van Turkije rekening houden.

„Gezien deze belangen, meenen de groote mogendheden gezamenlijk het Turksche gouvernement nogmaals den raad te moeten geven, afstand te doen van de stad Adrianopel, ten gunste der Balkanstaten. Aan haar (de groote mogendheden) zij tevens de zorg overgelaten, te beslissen over het lot der eilanden in de Aegeïsche Zee.

„In ruil voor deze concessies zullen de gezegde mogendheden dan alles in het werk stellen om de belangen der Muzelmansche bevolking in Adrianopel te behartigen. Eveneens zullen zij eerbiediging vorderen voor de moskeeën en de geestelijke goederen, welke in deze stad zijn. Tevens zullen zij zoodanig beslissen, dat de door haar te geven oplossing aangaande de kwestie der Aegeïsche eilanden, alle bedreiging voor de veiligheid van Turkije buitensluit."

Nu heeft Turkije hierop niet uitdrukkelijk gezegd dat het Adrianopel *niet* wil afstaan, maar somt een aantal redenen op, die er voor pleiten, dat de stad aan Turkije blijft, zonder echter een weigerend antwoord te geven. Die houding maakt wèl den indruk, dat, wanneer straks de duimschroeven nog wat dichter worden aangedraaid, Turkije ten slotte toch het inderdaad groote offer zal brengen!

Men is dan ook reeds begonnen die duimschroeven wat aan, te draaien en niet zoo'n beetje!

De vijandelijkheden zijn hervat en een telegram uit Sofia van 11 Februari meldt, dat van de Turken sedert het hervatten der vijandelijkheden reeds ongeveer 10.000 man zijn buiten gevecht gesteld. Als het zoo doorgaat, zal de Turk het niet lang volhouden!

Wat zullen ze er spijt van hebben, niet bij de eerste onderhandelingen te Londen toegegeven te hebben! Er is bijna geen verschil tusschen den eisch der mogendheden en dien der verbonden Balkan-Staten; dezen eischten eerst den afstand van geheel Europeesch Turkije, (met uitzondering van Constantinopel en aangrenzend gebied) en van alle eilanden der Aegëische zee met inbegrip van Creta, terwijl Adrianopel in alle geval Bulgarsch moet worden. Turkije echter wilde niets weten van deze voorstellen.

Over het eiland Creta zouden de mogendheden beslissen, en Albanië en Macedonië wilde het wel een zelfbestuur toestaan, maar in geen geval wilde men Adrianopel en de eilanden der Aegëische zee afstaan. En hierop werden de onderhandelingen geschorst! En wat zal er nu, ná weer zoo 'n gevoelige nederlaag geleden te hebben, voor den Turk van zijn rijk overblijven?

De oppervlakte van Europeesch Turkije bedroeg tot dusver 169.300 vierk. K. M. Het aantal inwoners bedroeg 6.130.000. Hiervan wil Turkije afstaan: het villajet Saloniki, groot 35.000 vierk. K. M., met 1.130 800 inwoners; Monastir, groot 28.500 vierk. K. M., met 84 900 inwoners; Kossovo, groot 32.900 vierk. K. M., met 1.038.100 inwoners; Skoetari, groot 10 800 vierk. K.M. met 294.100 inwoners; en Janina, groot 17.900 vierk. K. M. met 527.000 inwoners; te zamen 125.000 vierk. K. M. met 3.839.100 inwoners. Het villajet Adrianopel is 38.400 vierk. K. M. groot en telt 1.028.200 inwoners, zoodat, als Turkije dit ook verliest, het nog slechts 5800 vierk. K. M. overhoudt met 1.262.900 inwoners.

Gaat men echter weer onderhandelen over den vrede, dan zullen de gedelegeerden nog meer met de handen in het haar zitten door de houding van Rumenië. Rumenië wil een „belooning", omdat 't zich tot heden zoo mooi neutraal heeft gehouden, wat zeer zeker Bulgarije ten goede kwam; de Bulgaren hadden onmogelijk zoo bijzonder snel op kunnen treden, als een Rumeensch leger de Bulgaarsche Dodrudscha had bezet. De Bulgaren beweren daarentegen, dat Rumenië nergens recht op heeft, en dat het niet meer dan zijn plicht was, zich absuluut neutraal te houden. Servië, Bulgarije en Griekenland hebben 10 Oct. 1911 reeds de grondslagen gelegd voor het thans bestaande Balkan-Verbond, dat 13 Maart 1912 officieel is onderteekend. Rumenië heeft toen de gelegenheid voorbij laten gaan, om zich bij hen aan te sluiten. Toen nu de drie verbondenen besloten, Turkije den oorlog aan te doen' had Rumenië geen enkele reden, om zich hierin te mengen. Het is echter Rumenie niet juist te doen om een „belooning"; neen, daar zit waarschijnlijk meer achter: Bulgarije en Rumenië zijn de twee sterkste Balkan-Staten; krijgt nu Bulgarije een aanmerkelijke uitbreiding van zijn grondgebied, vooral als Adrianopel aan Bulgarije zou worden toebedeeld, dan verwerft het zich een sterke positie en komt Rumenië in het gedrang.

Hierop speculeerend, vroeg de Porte aan de Rumeensche regeering, of ze, bij een hervatting der vijandelijkheden, op den steun van Rumenië kon rekenen; deze antwoordde echter ontkennend; het wil met alle Balkan-Staten in duurzame en oprechte vriendschap blijven verkeeren! Het is nu maar te hopen, dat het tusschen Bulgarije en Rumenië niet tot een conflict komt; want dan krijgt de Turk tijd om al zijne troepen tegen Griekenland en Servië in het veld te brengen.

Maar terwijl in zuidelijk Europa stroomen bloeds worden vergoten, om het bezit van een stukje grond, wordt er in het Noordelijk gedeelte van Europa een strijd gestreden, veel grootscher, veel verhevener zonder dat het land wordt geteisterd door de rampen van den oorlog! Wij bedoelen Ierland, dat strijdt om zijne volks-vrijheid!

De groote Daniel O'Connell heeft Engeland gedwongen, godsdienstvrijheid te verleenen aan zijn katholiek Ierland. Den 13en April 1829 trad de wet in werking, waardoor den Ieren godsdienstvrijheid werd toegestaan! Dat was de vrucht van 29 jaren rusteloozen arbeid van den Ieren-Apostel, O' Connel! Hij was toen 54 jaren oud en had dus het volste reht, zich uit het openbare leven terug te trekken, om een welverdiende rust te gaan nemen. Maar neen! In 1829 verwierf hij de religieuze vrijheid voor zijn volk en begon onmiddelijk weder een nieuwen strijd, om ook de politieke vrijheid van zijn dierbaar Ierland te veroveren!

Zijn zonen hebben dien strijd voortgezet en thans, na ruim 80 jaren, wordt misschien ook deze overwinning behaald, nu in Engeland de Home Rule- bill voor Ierland door het Lager- Huis met 368 tegen 258 stemmen is aangenomen!! Als nu het Engelsche Hooger-Huis maar eveneens wil erkennen, wat recht en billijkheid eischen! Men wil echter in onze verlichte 20e eeuw wel eens zien, dat juist zij, die het volk moeten vertegenwoordigen óf *geen*, óf een valsch begrip hebben van het geen recht en billijkheid *eischen!!*

Advertentien.

HAVEN-NIEUWS.

VAN 8 FEBR. – 22 FEBR.

Schip	Kapitein	Aankomst	van	Vertrek	naar
Venezuela	J Montero	8 Febr	Maracaibo	8 Febr	La Guayra
Pr. Maurits	P Koningstein	7 „	New-York	9 „	Amsterdam
Merida	A Johanson	11 „	Maracaibo	13 „	Maracaibo
Caracas	Furst	11 „	La Guayra	12 „	New-York
Venezuela	J Montero	11 „	La Guayra	11 „	Maracaibo
Maracaibo	G W Goodman	15 „	New-York	15 „	Maracaibo
Venesuela	J Montero	15 „	Maracaibo	15 „	La Guayra
Prins Willem V	De Bruyn	15 „	Amsterdam	16 „	New York
Merida	A Johnson	17 „	Maracaibo	17 „	La Guayra
Venezuela	J Montero	18 „	La Guayra	18 „	Maracaibo
Maracaibo	G W Goodman	20 „	Maracaibo	20 „	New-York
Merida	A Johanson	19 „	La Guayra	20 „	Maracaibo
Philadelphia	H Highborn	20 „	New-York	20 „	La Guayra
Venezuela	J Montero	22 „	Maracaibo	22 „	La Guayra
Pr der Nederl.	J C Metus	23 „	New-York	24 „	Amsterdam
Cittá di Milano	T Raffo	10 Febr	Colón	10 Febr	Génova
Student	Richards	8 „	Liverpool	8 „	Sta Marta
Niederwald	L Schubarth	9 „	Hamburg	10 „	Pto Colombia
Bavaria	Graalfs	16 „	Pto Colombia	17 „	Hamburg
Buenos Aires	Vizcaino	16 „	Colón	16 „	Barcelona
Cheruskia	C Meyer	16 „	Cuba	17 „	Hamburg

Schoeners.	Aankomst.	van	Schoeners.	Vertrek	naar
Virginia H	8 Februari	Vela de Coro	*Sophia H*	10 Febr.	Bonaire
Perla de Ozama	8 „	St. Domingo	*Estr del Mar V*	11 „	Guanta
Hirondelle H	9 „	Maracaibo	*Carlota H*	11 „	Maracaibo
Sophia H	9 „	Bonaire	*Maria H*	11 „	Maracaibo
Lady C	10 „	Aruba	*Camia H*	12 „	Maracaibo
Virginia D	11 „	St Domingo	*Clicia V*	12 „	Maracaibo
Olympia H	11 „	Pt Colombia	*Lady C*	13 „	Rio Hacha
Rosa Maria H	12 „	Aruba	*Rosa Maria*	13 „	Aruba
Vane H	13 „	Maracaibo	*Estelle H*	15 „	Isla Barlov.
Viuda Alegre D	13 „	St Domingo	*Victoria H*	18 „	Sta Marta
Sophia H	13 „	Bonaire	*W L Swift A*	18 „	Pto Rico
Refugio H	13 „	Aruba			
Aura H	14 „	Bonaire			

13 Febr. viel hier binnen de nationale kruiser **ZEELAND** komende van Havana en Guatemala.